



Europaudvalget

FORELØBIGT REFERAT AF PUNKT 1, DAGSORDENPUNKT 1

10. EUROPAUDVALGSMØDE DEN 23. NOVEMBER 2018

Rådsmøde nr. 3657 (almindelige anliggender – samhörighed) den 30. november 2018

1. Samhörighedspolitikken efter 2020

– Politisk drøftelse

KOM (2018) 0372, KOM (2018) 0373, KOM (2018) 0374, KOM (2018) 0375 og KOM (2018) 0382

Rådsmøde 3657 – bilag 1 (samlenotat)

KOM (2018) 0375 - svar på spm. 1 om regeringens holdning til regulering af de syv store EU-fonde for perioden 2011-2017, fra udenrigsministeren

KOM (2018) 0375 - svar på spm. 3 om hvad regeringen agter at foretage sig for at sikre, at EU-støtte ikke bruges til udflytning af danske arbejdspladser til udlandet, fra udenrigsministeren

KOM (2018) 0375 - svar på spm. 2 om hvornår forslag om regulering af de syv store EU-fonde skal behandles, fra udenrigsministeren

Udenrigsministeren: Der er tale om et rådsmøde, som alene vedrører samhörighedspolitikken. Rådsmøder af denne type finder som regel sted 1-2 gange om året afhængigt af det enkelte formandskab. Der er lagt op til en bred politisk drøftelse af den samlede lovpakke for samhörighedspolitikken for perioden 2021-2027. Drøftelsen sker på baggrund af et diskussionsoplæg fra det østrigske formandskab.

Der skal ikke træffes beslutninger på rådsmødet. Men drøftelsen skal være med til at sætte den politiske retning for den videre behandling af lovpakken for samhörighedspolitikken, der blev fremlagt den 29. maj 2018. Lovpakken indeholder bl.a. reglerne for EU's store strukturfonde, men også regelsæt for mindre programmer såsom det europæiske territoriale samarbejde (Interreg).

Forordningerne for samhörighedspolitikken har grundlæggende to formål. Det første er at opstille regler for anvendelsen og forvaltningen af støtte fra strukturfondene. Det andet er at fastsætte regler for kontrol og revision af strukturfondsstøtten.

Lovpakken indeholder en række ændringer af de nuværende regler. Overordnet lægges der op til administrative forenklinger, et mere koncentreret fokus for anvendelsen af midler fra de store fonde og mulighed for tilpasning af revisionsreglerne for medlemsstater med få administrative fejl.

Forslaget betyder bl.a., at lande som Danmark, der historisk set har lave fejlreter, kan få adgang til yderligere administrative forenklinger. Omvendt fastholdes der en hård tilgang der, hvor der erfaringsmæssigt sker flere fejl. Det er en god og fornuftig tilgang, som vi fra regeringens side kan støtte.

Det er også positivt, at der i Kommissionens forslag lægges op til, at midlerne primært tilføres målsætningerne om et grønnere og et mere innovativt Europa. Det bidrager til at løse miljø- og klimaproblemerne, og det skaber de rette muligheder for vækst på tværs af EU's medlemsstater.

På det mere overordnede plan mener regeringen, at strukturfondsstøtten skal først og fremmest skal tilgå de mest udsatte regioner. Det giver ikke mening, at de rigeste EU-lande sender penge til Bruxelles for herefter at finansiere hinandens strukturfondsprojekter. For at fremme målsætningen om at formindske forskellene mellem EU's udviklingsniveauer må det logiske være at koncentrere indsatsen om de regioner, der har det største behov. På længere sigt er det også med til at skabe en større efterspørgsel efter danske varer og kompetencer.

Men skulle det i forhandlingerne gå sådan, at der også fremover vil blive ydet støtte til velhavende lande, vil regeringen selvfølgelig arbejde for, at Danmark får sin rimelige andel af midlerne.

I forhandlingerne er det vigtigt for regeringen, at strukturfondene ikke støtter udflytning af arbejdspladser og virksomheder. Derfor er det også positivt, at Kommissionens forslag indeholder en yderligere præcisering og skærpelse af beskyttelsen mod anvendelse af EU-støtte til udflytning. Jeg er meget opmærksom på den betydning, som også Europaudvalget tillægger netop dette spørgsmål, og jeg vil gerne understrege, at det er en opfattelse, som deles fuldt og helt af regeringen.

Regeringen vil senere i processen vende tilbage til udvalget med et forhandlingsoplæg om de konkrete retsakter. Men der er vi ikke endnu. Der lægges som sagt op til en politisk drøftelse på rådsmødet, men der er ikke lagt op til at træffe beslutninger.

Jeg vil afslutningsvis gøre opmærksom på – også selv om de økonomiske rammer for strukturfondene hører til under forhandlingerne om den flerårige finansielle ramme (MFF) – at vi her har at gøre med en af de helt store udgiftsposter i EU's budget. Som led i at realisere målsætningen om et udgiftsniveau på 1,00 pct. af EU-27's BNI mener regeringen, at der er mulighed for yderligere besparelser på området.

Hvis vi samtidig skal sikre et forsvarligt og moderne EU-budget, er der efter regeringens opfattelse slet ingen tvivl om, at strukturfondene er et af de oplagte steder at finde midler, så budgettet – inden for målsætningen om 1,00 pct. – kan målrettes mere moderne politikker såsom forskning, migration og klima.

Rasmus Nordqvist sagde, at han, når han talte med politikere fra andre lande eller så nyheder fra andre lande, fik en opfattelse af, at de lande ikke nødvendigvis var enig med Danmark i, hvilke ting det var vigtigst for EU at bruge penge på. Kunne ministeren overføre det til en styrkelse af samhørighedspolitikken?

Søren Søndergaard delte regeringens udgangspunkt om, at der ikke var meget mening i at sende penge til Bruxelles for at få dem tilbage senere til brug for f.eks. en skibakke på Bornholm. Strukturfondene skabte en masse pengespild på grund af den delte kompetence, så det var en god idé at få dem barberet ned så meget som muligt.

Ministeren brugte to forskellige udtryk, nemlig "fattige lande" og "fattige regioner". Hvilket af dem mente han? Der er relativt velstående lande i EU, som har fattige regioner. Han opfordrede regeringen til at holde fast i "fattige lande", for det er rige landes egen forpligtelse at sørge for, at deres fattige regioner bliver hjulpet i første omgang.

Desuden spurgte han, hvad regeringens holdning var til dilemmaet mellem at koncentrere indsatsen i de dårligst stillede lande versus det, at lande med høj fejlrate skal fratages støtten. Var virkeligheden ikke, at mange lande med høj fejlrate samtidig var dem, der havde mest brug for pengene?

Kenneth Kristensen Berth sagde, at Dansk Folkeparti opfattede strukturfondene som et omfordelingscirkus og var imod dem. Derfor noterede partiet sig med at glæde, at regeringen ville skære på det område, selv om der var et stykke vej endnu.

Udenrigsministeren anerkendte over for Rasmus Nordqvist, at de forskellige EU-lande havde forskellige interesser. Ministeren havde selv i sin bog "Vejen til et bedre Europa" fra 2004 skrevet, at man dengang kunne dele Europa op i tre divisioner – den nordlige med flot styr på økonomien, den sydlige med mindre styr på den og en talentdivision i Østeuropa. Synet på strukturfondsmidlerne afhang til dels af de økonomiske forhold, og Danmark arbejdede sammen med en række ligesindede lande, men han kunne ikke sætte konkrete navne på dem i denne sammenhæng. Ud fra den nævnte grove inddeling i tre områder kunne medlemmerne dog skabe sig et indtryk af, hvordan landene fordelte sig.

Han var enig med Søren Søndergaard i, at rige lande som udgangspunkt selv måtte have styr på deres regioner. Det tog han gerne med sig til rådsmødet som et synspunkt.

På Søren Søndergaards andet spørgsmål svarede, at de lande, der har brug for pengene, stadig ville kunne få dem. Det var kun et spørgsmål om at håndhæve reglerne hårdere, så landene ikke sjusker. Det var helt legitimt.